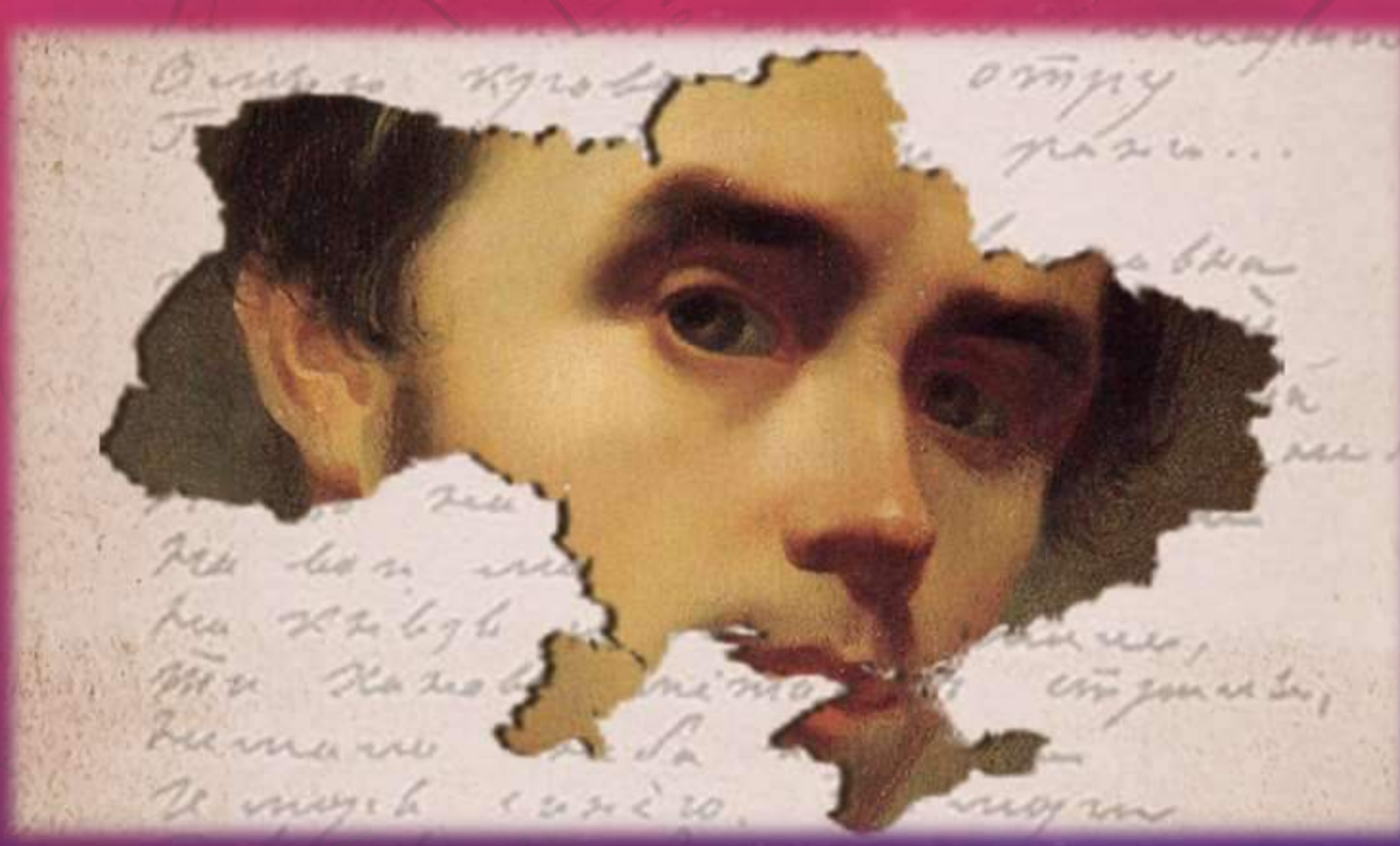

Укр.літ

Вч.: Харенко Ю.А.

ПРОТИСТОЯННЯ ІМПЕРСЬКОГО

РЕЖИМУ І ВІЛЬНОДУМНОЇ, НАЦІОНАЛЬНО
СВІДОМОЇ ОСОБИСТОСТІ. САТИРИЧНИЙ
ХАРАКТЕР ПОЕМИ «СОН»

МЕТА УРОКУ:

- Вміти переказувати зміст поеми, визначати тему та ідею;
- Визначати проблеми, порушені у творі, та елементи сюжету;
- Пояснювати зміст епіграфа до поеми;
- Відповідати на запитання, що стосуються змісту твору та проблем, порушених у ньому, висловлюючи власні думки.

ЦАРИЦЮ ПОЕТ У ТВОРІ НАЗИВАЄ...

- А) опалим листям;
- Б) засушеним опеньком;
- В) пораненим птахом.

ЦАРИЦЮ ПОЕТ У ТВОРІ НАЗИВАЄ...

А) опалим листям;

Б) засушеним опеньком;

В) пораненим птахом.

«ЩЕДРА ТА РОЗКІШНА» ЛЮДИНА

А) храми мурує;

Б) намагається «неситим оком за край світа зазирати»;

В) не реагує на будь-яке лихо.

«ЩЕДРА ТА РОЗКІШНА» ЛЮДИНА

А) храми мурує;

Б) намагається «неситим оком за край світа зазирати»;

В) не реагує на будь-яке лихо.

«ЦАРЯТ І СТАРЧАТ» ПОЕТ НАЗИВАЄ

- А) Адамовими дітьми;
- Б) тихими і тверезими;
- В) байдужими до власної долі.

«ЦАРЯТ І СТАРЧАТ» ПОЕТ НАЗИВАЄ

А) Адамовими дітьми;

Б) тихими і тверезими;

В) байдужими до власної долі.

ХАТИНА ЛІРИЧНОГО ГЕРОЯ НАГАДУВАЛА

- А) садок вишневий;
- Б) море перед бурею;
- В) тихий рай.

ХАТИНА ЛІРИЧНОГО ГЕРОЯ НАГАДУВАЛА

А) садок вишневий;

Б) море перед бурею;

В) тихий рай.

ЯКИЙ СОН НАСНИВСЯ АВТОРОВІ, КОЛИ ТОЙ
ПОВЕРНУВСЯ З БЕНКЕТУ?

А) віщий;

Б) дивний;

В) миттєвий.

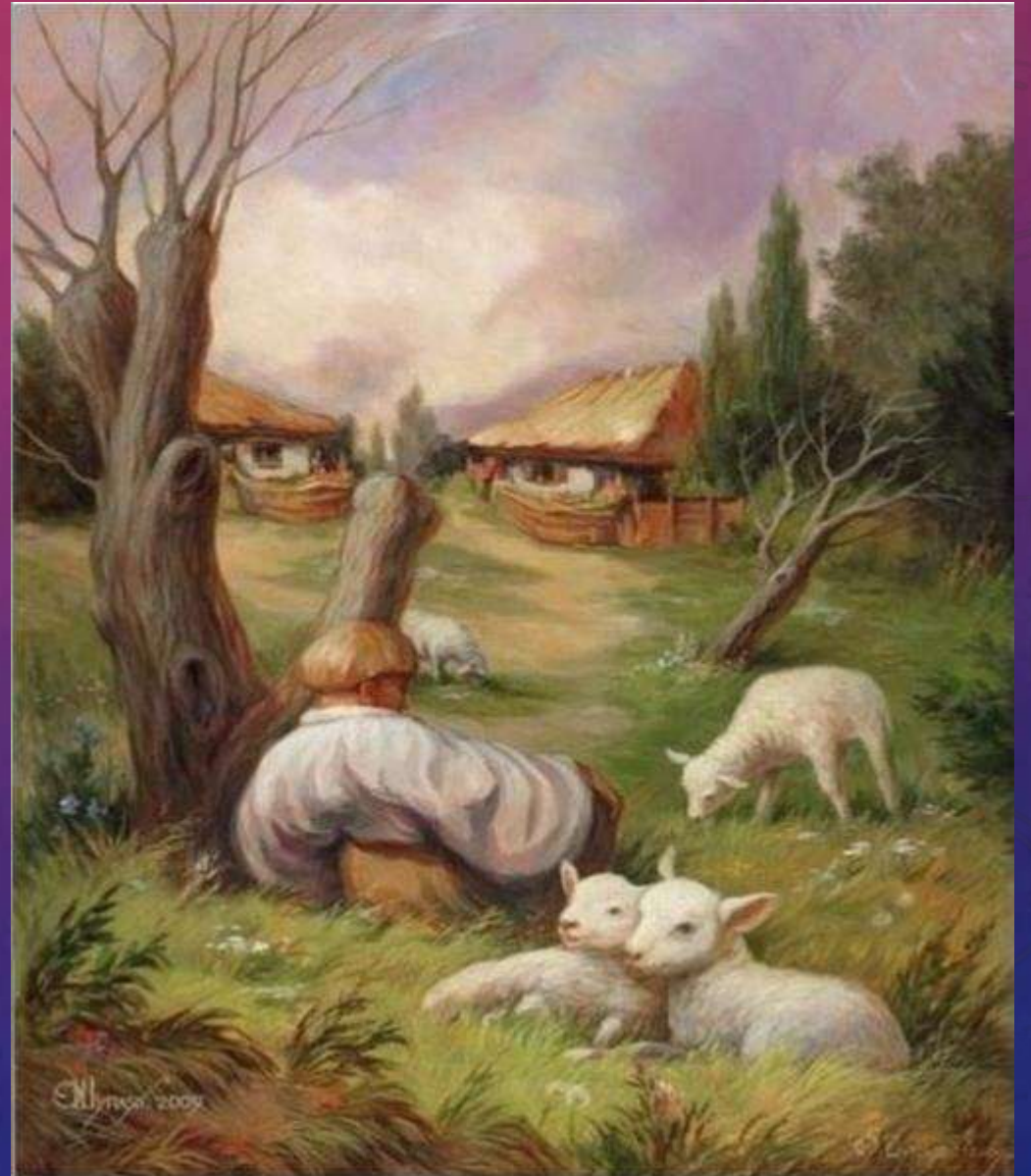
ЯКИЙ СОН НАСНИВСЯ АВТОРОВІ, КОЛИ ТОЙ
ПОВЕРНУВСЯ З БЕНКЕТУ?

А) віщий;

Б) дивний;

В) миттєвий.

ЯКЕ Ж ЗАВДАННЯ СТАВИВ ПЕРЕД
СОБОЮ ТАРАС ШЕВЧЕНКО,
БЕРУЧИСЬ ДО РОБОТИ НАД
ТВОРОМ?

ПОБАЧЕНЕ В УКРАЇНІ І В
ПЕТЕРБУРЗІ – ГОЛОВНЕ
ДЖЕРЕЛО І ГОЛОВНА
ПРИЧИНА НАПИСАННЯ
ПОЕМИ

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ
СКАЗАВ ПРАВДУ ПРО
САМОДЕРЖАВНО-
КРІПОСНИЦЬКИЙ
ЛАД, ПРО
ВИНУВАТЦІВ І
ПРИЧИНИ
СОЦІАЛЬНОГО ТА
НАЦІОНАЛЬНОГО
ЗЛА

ПОЕМА НАПИСАНА У ФОРМІ РОЗПОВІДІ ВІД ПЕРШОЇ
ОСОБИ, ЯКА ВІДКРИВАЄ ШИРОКИЙ ПРОСТІР ДЛЯ
ВИЯВЛЕННЯ АВТОРСЬКОГО СТАВЛЕННЯ ДО
ЗОБРАЖУВАНИХ ПОДІЙ ТА ЇХ ОЦІНКИ

Алегорія – це художній засіб, за допомогою якого узагальнене поняття розкривається через конкретні образи.

Гротеск

*(дивний, фантастичний,
ексцентричний або потворний)*

Тип художньої образності, який ґрунтується на примхливому поєднанні фантастичного і реального, прекрасного і потворного, трагічного і комічного, життєподібного і карикатурного.

□ **Контраст** —художній прийом, побудований на різко окресленій протилежності в чомусь: рисах характеру, властивостях предметів чи явищ. Ця фігура побудована на використанні антонімічних пар.

АВТОР ВИКОРИСТОВУЄ САТИРУ В ЗОБРАЖЕННІ МИКОЛИ І

*... неситим оком
За край світа зазирає,
Чи нема країни,
Щоб загарбать і з
собою
Взять у домовину.*

ЗАВЕРШАЛЬНИЙ АКОРД – ОБУРЕНІ ГНІВНО- САРКАСТИЧНІ СЛОВА НА АДРЕСУ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ:

*«А братія мовчить
собі,
Витріщивши очі»*

ПІСЛЯ ВСТУПУ АВТОР ЗНАЙОМИТЬ ЧИТАЧІВ ЗІ
СВОЇМИ СОННИМИ ВИДІННЯМИ...

СОН –це
відпочинок,
мрії,
передбачення майбутнього,
обробка інформації

Три картини життя в селах України, життя каторжників у Сибіру й Петербурзі

з України...

До Сибіру...

До Петербурга...

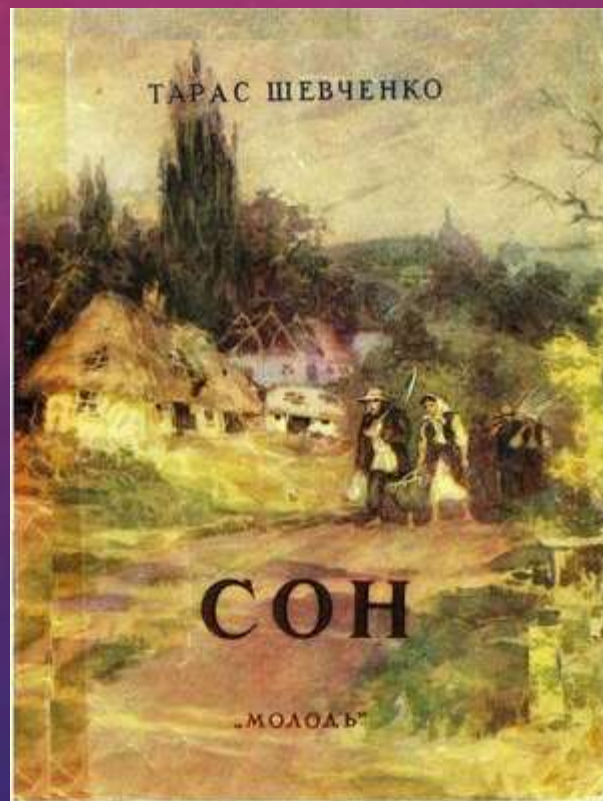
Сова — нічний птах, що бачить у темряві. З давніх-давен люди втілювали в образі сови мудрість та здатність передбачати події. У нас в Україні сови часто зображалися як вісники страшних бід і смерті.

У Біблії білий голуб - це втілення однієї з трьох єдностей Бога - Бога-Духа.

У Шевченка - образ білої пташки - збірний образ-символ засмучених, закатованих на будівництві Петербурга козаків, полонених Петром I під Полтавою

«СОН» – ПЕРШИЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ТВІР ПОЛІТИЧНОЇ САТИРИ

ОБРАЗИ ЦАРЯ, ЦАРИЦІ, ЧИНОВНИКІВ ТА ДЕРЖАВНОГО АПАРАТУ МОНАРХІЇ ЗМАЛЬОВУЄТЬСЯ ЗАГОСТРЕНИМИ САТИРИЧНИМИ ЗАСОБАМИ

*Цар не говорить, а
«цвенькає», з похмілля
він «одутий, аж
посинів».*

ОБРАЗИ ЦАРЯ, ЦАРИЦІ, ЧИНОВНИКІВ ТА ДЕРЖАВНОГО АПАРАТУ МОНАРХІЇ ЗМАЛЬОВУЄТЬСЯ ЗАГОСТРЕНИМИ САТИРИЧНИМИ ЗАСОБАМИ

*Цариця «мов опеньок
засушений». Придворні «... в
серебрі та златі! Мов
кабани годовані – Пикаті,
пузаті!»*

ІВАН ФРАНКО НАЗВАВ ПОЕМУ «СОН» «СМІЛИВИМ
МАНІФЕСТОМ СЛОВА ПРОТИ ТЕМНОГО ЦАРСТВА»,
«ПЕРШИМ У РОСІЇ СМІЛИВИМ І ПРЯМИМ УДАРОМ
НА ГНИЛЬ І НЕПРАВДУ КРІПАЦТВА».

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

Читати та аналізувати «Кавказ»,
написати асоціативний кущ до твору,
вказати основні проблеми у вірші.